

Я досліджую світ
4 клас

Сьогодні
04.12.2024

Урок
№40

Подорожуємо зонами мішаних і широколистих лісів

Сьогодні

Дата: 11.12.2024

Клас: 4-А

Урок: ЯДС

Вчитель: Старікова Н. А.

Тема. Подорожуємо зонами мішаних і широколистих лісів

Мета: продовжити вчити наводити приклади і описувати природні угруповання своєї місцевості за планом (назва угруповання, рослини і тварини угруповання, зв'язки між ними, значення угруповання для людини); характеризувати мешканців природного угруповання, їхні зв'язки між собою і неживою природою; пояснювати залежність між умовами природної зони та її мешканцями, особливостями праці і побуту людей, які в ній проживають; аналізувати зв'язки в природних угрупованнях (організмів між собою, організмів із неживою природою); складати ланцюги живлення.

Сьогодні
04.12.2024

Організація класу

Добрий день вам, любі діти,
Хочу я вам побажати
Всі знання із апетитом
На уроці поглинати.
А щоб ці знання і вміння
Вам не стали тягарем,
Побажаю всім терпіння
І старання.
Тож почнем!

Сьогодні
04.12.2024

Ранкове коло

Сьогодні
04.12.2024

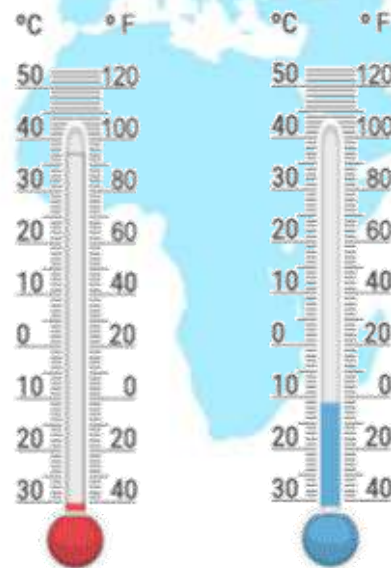
LIVE

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

Привіт, друзі!
А яка зараз пора року?
Який місяць?
Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми
йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

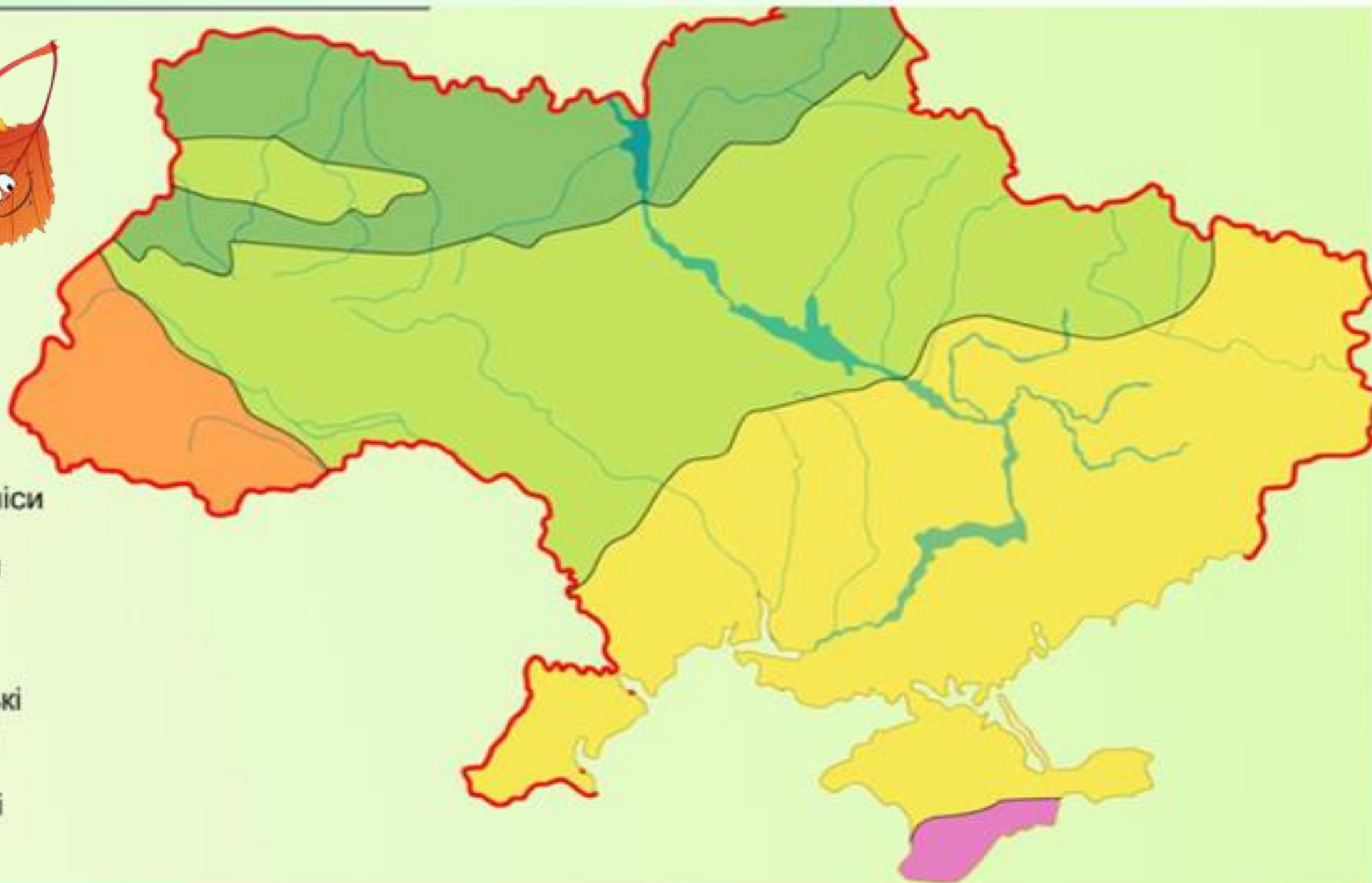

BCIM
pptx

Які природні зони виділяють на території
України?

Покажіть їх на карті.

Мішані ліси

Лісостеп

Степ

Українські
Карпати

Кримські
гори

ЧИТАННЯ З ПОЗНАЧКАМИ

V

Я ЦЕ ЗНАЮ!!!

+

ЦЕ ДЛЯ МЕНЕ НОВЕ!!!

?

ХОЧУ ЗАПИТАТИ!!!

-

Я ДУМАВ/ДУМАЛА ПО-ІНШОМУ

Північна частина України розташована в **зоні мішаних лісів**. Її ще називають Українським Поліссям. Зона мішаних лісів простягається із заходу на схід на 750 км, а з півночі на південь – до 180 км.

Зона широколистих лісів розташована на заході України.

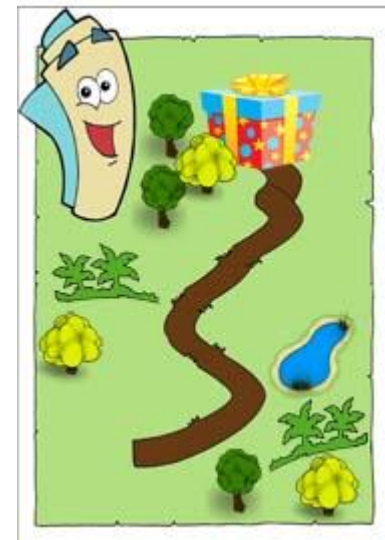
За фізичною картою з'ясуйте, які форми земної поверхні в зоні мішаних лісів? Яка форма поверхні характерна для зони широколистих лісів? Які водойми є на їхній території?

Поверхня **зони мішаних лісів** рівнинна й добре нагрівається Сонцем. Літо довге та тепле, зима сніжна й не дуже холодна, із частими відлигами. Узимку та влітку випадає достатня кількість опадів.

Найбільші річки Полісся – Дніпро, Десна, Прип'ять, Горинь.

- Знайдіть ці річки на карті.

Найбільші річки Полісся – *Дніпро, Десна,
Прип'ять, Горинь.*
Знайдіть ці річки на карті.

На Поліссі багато озер, заболочених ділянок, торфовищ, великі запаси підземних вод. Подекуди вони розташовані близько до поверхні землі. Ґрунти тут містять достатню кількість вологи, однак поживних речовин у них мало.

Зона *широколистих лісів* розташована на горбистій місцевості, яка представлена височинами. Тут протікають притоки річок Дністра, Прип'яті. На сході протікає річка Південний Буг з притоками. Ґрунти мають вищу родючість, ніж ґрунти зони мішаних лісів.

У зоні *мішаних лісів* найбільш поширені соснові та дубово-соснові ліси.

Сосновий ліс

Дубово-сосновий ліс

У соснових лісах зростає сосна звичайна, під деревами ґрунт укривають мохи. На галявинах ростуть чебрець, золотушник, осока, кущики чорниці та брусниці.

Сьогодні
04.12.2024

Рухлива вправа

РУХЛИВА

ВПРАВА

Сьогодні
04.12.2024

Рослинний світ природної зони

чебрець

осока

золотушник

брусниця

У дубово-соснових лісах дерева ростуть двома ярусами: вищий – сосни, нижчий – дуби. Під деревами – підлісок із жостеру ламкого, бруслини європейської. Під кущами – густий трав'яний покрив з орляка, купини лікарської, конвалії. Також є мохи.

У мішаному лісі ранньої весни першими зацвітають підсніжник, пролісок, первоцвіт, сон-трава. Пізніше – конвалія, веснівка дволиста, квасениця. У гущині дерев і чагарників розростаються копитняк і зірочник. Тут росте багато грибів.

У зоні широколистих лісів переважають листяні породи дерев: дуб, бук, граб, ясен, клен, липа.

Тваринний світ мішаних лісів надзвичайно різноманітний.

У мішаних лісах цвітуть: підсніжники,
проліски, сон-трава, конвалія

Сьогодні
04.12.2024

Тваринний світ зони мішаних лісів

ондатра

кабан дикий

косуля

зубр

У лісах мешкають білки, зайці-русаки, лисиці, косулі. У заростях водиться кабан дикий. Зрідка трапляються зубр, рись і кіт лісовий. По берегах річок живуть цінні хутрові звірі: нутрія та ондатра.

У зоні мішаних лісів водиться понад 250 видів птахів. Серед них: тетерук, глухар, орябок, куріпка сіра, дятел великий. Навесні до мішаних лісів повертаються з вирію шпаки, плиски, зозулі, мухоловки. Вони живляться комахами, яких багато в лісовій підстилці, під корою дерев, на рослинах.

На болота, луки, до озер та річок прилітають водоплавні й болотні птахи – лебеді, дикі гуси, журавлі, лелеки білі, дикі качки, кулики. Тут гніздиться рідкісний для України лелека чорний.

У лісі можна натрапити на гадюку звичайну, вужа, ящірку прудку. Біля води мешкають черепахи болотні, жаби. У водоймах Полісся понад 30 видів риб, серед яких: короп, лящ, карась, щука, окунь та інші.

Зона широколистих лісів вирізняється різноманітним тваринним світом. Тут водяться тварини: рослиноїдні (зубр, лось, олень благородний, сарна, заєць), хижі (вовк, лисиця, рись, куниця лісова), усеїдні (дика свиня, борсук, вивірка, їжак). Біля водойм селяться бобри й ондатри. Постійно мешкають в зоні мішаних лісів птахи: глухар, тетерук, сова сіра, дятел великий. Навесні прилітають солов'ї, зозулі, шпаки, мухоловки. Водяться гадюки, вужі, ящірки. У водоймах мешкають короп, лящ, карась, сом, щука, окунь.

Сьогодні
04.12.2024

Тваринний світ зони широколистих лісів

ондатра

сарна

глухар

лось

олень благородний

дятел великий

тетерук

сова сіра

Сьогодні
04.12.2024

За фото розкажіть, як люди використовують природу зони мішаних лісів

Ліс – це волога, волога – це врожай, врожай
– це життя.

Сьогодні
04.12.2024

Робота в зошитах

Завдання 1

Звідки походять назви природних зон?

Природні зони беруть свою назву від рослинності, властивої їм, і інших географічних особливостей.
Зона степу та лісостепу — безліса зона, яка має багатий трав'яний покрив. У зоні мішаних лісів поєднуються листяні і хвойні (ялина, сосна) породи дерев.

Завдання 2

Встанови послідовність пунктів плану вивчення природної зони.

- 6 Тваринний світ природної зони.
- 3 Погода в природній зоні у різні пори року.
- 2 Які форми земної поверхні характерні.
- 7 Господарська діяльність людини.
- 1 Де розміщена природна зона.
- 4 Які ґрунти переважають.
- 5 Рослинний світ природної зони.

Завдання 3

За фізичною картою України з'ясуй, які річки протікають зонами мішаних і широколистих лісів.

Річки	
мішаних лісів	широколистих лісів
Дніпро, Десна, Прип'ять, Горинь.	Південний Буг, Дністер, Полтава, Горинь.

Сьогодні
04.12.2024

Робота в зошитах

Завдання 4

Упізнай рослини за листками і плодами. Пронумеруй малюнки.

1. Дуб. 2. Сосна. 3. Чорниці. 4. Конвалія.

3

1

4

2

Завдання 5

Користуючись підручником, заповни таблицю.

Природна зона	Характерні рослини
<p>Зона мішаних лісів</p> 	<p>Дерева <u>Сосна, береза, осика, вільха.</u></p> <p>Кущі <u>Ожина, шипшина, барбарис, ліщина, малина, брусниця, чорниця.</u></p> <p>Трав'янисті рослини <u>пролісок, первоцвіт, сон-трава, Квасениця, зірочник.</u></p>
<p>Зона широколистих лісів</p> 	<p>Дерева <u>Дуб, бук, граб, ясен, клен, липа.</u></p> <p>Кущі <u>Ожина, шипшина, барбарис, ліщина, малина, брусниця, чорниця</u></p> <p>Трав'янисті рослини <u>Звіробій, деревій, валеріана, ромашка, іван-чай, конвалія, чебрець.</u></p>

1. Де в Україні розташована зона мішаних лісів? Чому її так називають?
2. Назвіть характерні ознаки пір року в зоні мішаних лісів.
3. Які соснові й листяні породи дерев ростуть у мішаних лісах?
4. Які дерева переважають у широколистих лісах?
5. Як люди використовують природну зону мішаних лісів у господарській діяльності?
6. Оцініть свої досягнення.

Коротко про головне

Зона мішаних лісів – Українське Полісся – розташована в північній частині України, а зона широколистих лісів – на заході країни. Природні умови цих зон сприятливі для життя рослин і тварин. Найбільш поширені в зоні мішаних лісів соснові та дубово-соснові ліси. Для зони широколистих лісів характерні листяні породи дерев. Тваринний світ лісів різноманітний. Люди використовують природні зони в господарській діяльності.

...на Поліссі мешкає рідкісний звір хохуля, що належить до однієї з найдавніших груп ссавців. Хохуля – тварина, пристосована до життя у воді. Вона може перебувати під водою 10–12 хв. Більшу частину життя тварина проводить у воді чи у прибережних норах.

Сьогодні
04.12.2024

Домашнє завдання

Короткий запис у щоденник
Повторити тему на сторінках
с. 130-135, зош. С.64-66

Фотозвіт надсилати на
освітню платформу Нитан.
Успіхів у навчанні!

Сьогодні
04.12.2024

Рефлексія. Дай відповідь на запитання

Сьогодні я
навчився...

Я хотів би
дізнатися
про...

Сьогодні
я дізнався
про...

Найбільше
мене
вразило...

Вдома я
розкажу
про...

Складно
було...

Найважче
було...